

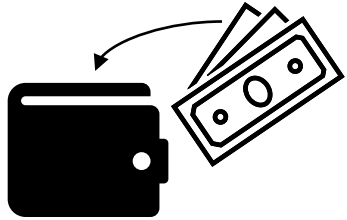
SHIS Bostäder

Tema Ekonomi – Del 1

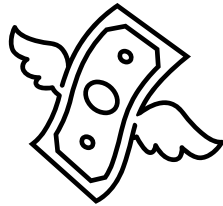

Idag kommer vi prata om

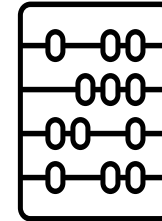
> Inkomster

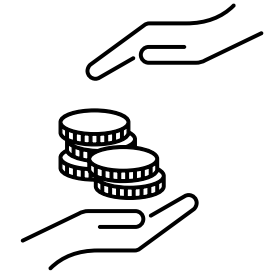
> Utgifter

> Planera din ekonomi

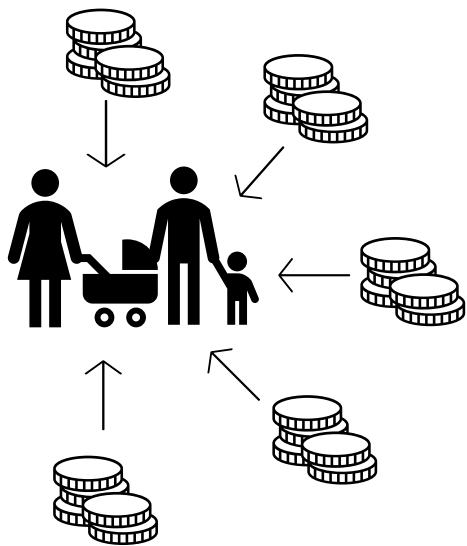

> Skulder

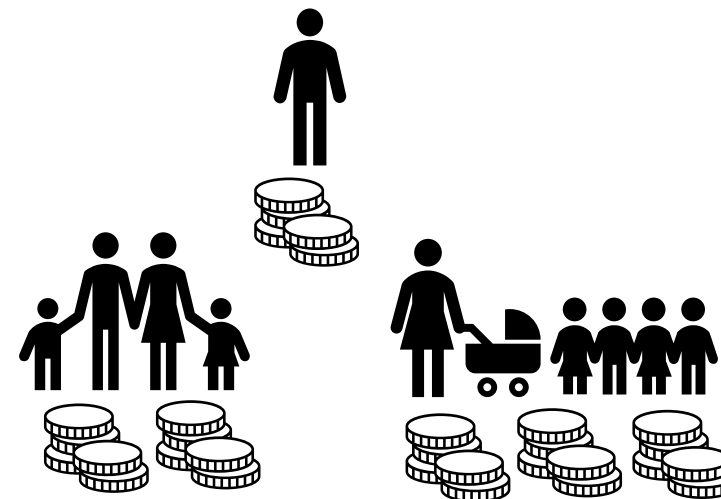
Inkomster

- > Inkomst från olika utbetalare

- > Bidrag och ersättningar kan vara

- > Bidrag riktar sig till en målgrupp

Inkomster

> Bidrag och bostad

Kommunal hyresvärd

Privat hyresvärd

Skatt på inkomster har värde:

> Direkt

- Godkänns av privata hyresvärdar
- Möjlighet till kredit och avbetalningsplan

> Framtiden

- SGI – sjukdomsgrundande inkomst
 - Pension
-

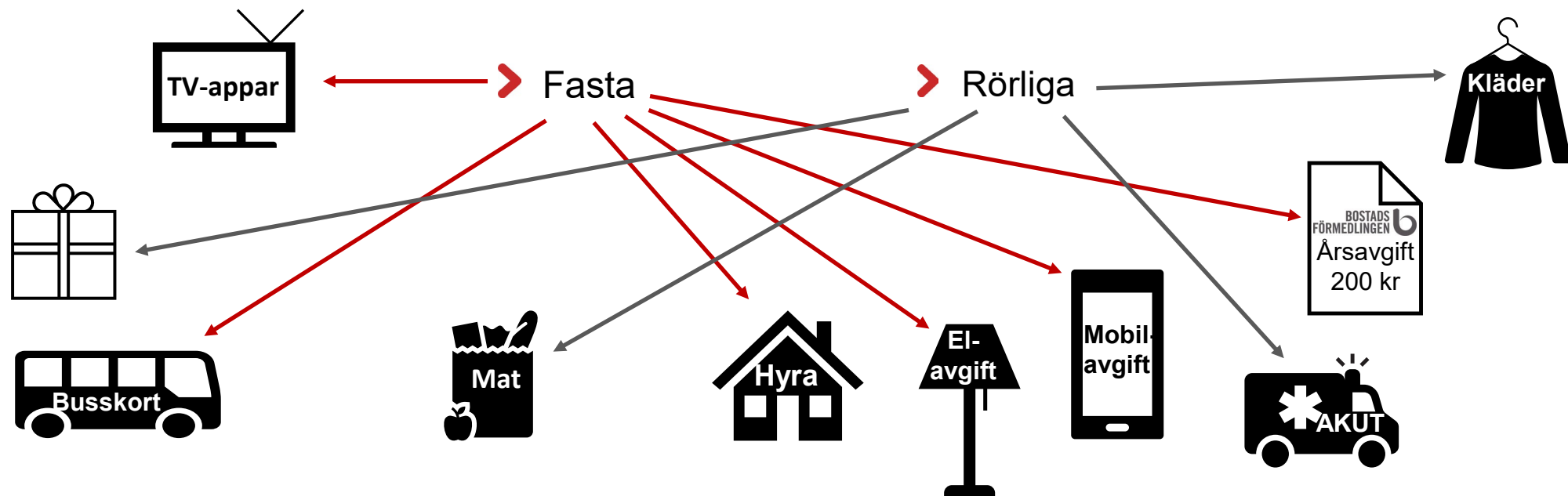

Utgifter

> Olika typer av utgifter

> Olika val – olika konsekvenser

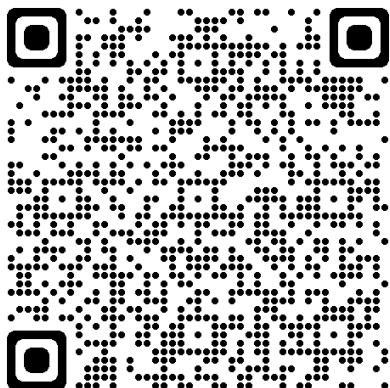
> Grupper av utgifter

Ekonomisk planering – göra egen budget

> [Budgetkalkylen | Konsumentverket](#)

1. Lägg ihop månadens inkomster –
makar/sambo lägger ihop inkomsterna

6000 (timlön) +
1 500 (sjukpenning 25%) +
3000 (försörjningsstöd) =

10 500 månadens inkomster

3. Inkomster – fasta utgifter

10 500 – 6 300 =

4 200 kvar till löpande utgifter

2. Räkna ihop månadens fasta utgifter

5 000 (hyra) +
100 (hemförsäkring) +
200 (telefon) +
970 (SL) +
70 (sparande) =

6 300 månadens fasta utgifter

4. Pengar att röra sig med per dag och
vecka

4 200/31 dagar =
135,48 avrundat till **135 kronor per dag**

135 x 7 dagar = **945 kronor per vecka**

Ekonomisk planering – vart tar pengarna vägen?

- Vilka utgifter är
 - Nödvändiga – ger fungerande vardag
 - Kan tas bort eller minska – ger det extra i vardagen

- Vad kan tas bort – Följder – Eget val

Nödvändiga utgifter

> Fasta utgifter

> Rörliga utgifter

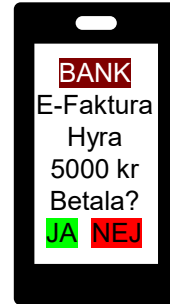
Olika sätt - Betala nödvändiga fasta utgifter

- Autogiro (har SHIS Bostäder)

- Beloppet måste finnas på kontot när pengarna dras

- E-faktura (har inte SHIS Bostäder)

- Betaldatum går att ändra, så att fakturan kan betalas den dagen man vet att inkomsten kommer, exempelvis, sjukersättning, lön, försörjningsstöd

- Tips för att ha pengar på kontot när det ska betalas:

- Gör inga stora inköp före dragningen görs för autogiro
 - Ha två konton, konto 1: insättning och löpande och konto 2: fasta utgifter
 - Koppla autogirobetalning till konto 2
 - För över från konto 1 beloppet för fasta utgifter när inkomster kommer
 - Det som återstår efter överföringen på kontot inkomster sätts in på är det som finns för spar och löpande utgifter
-

Skulder

De vanligaste orsakerna:

> Arbetslös

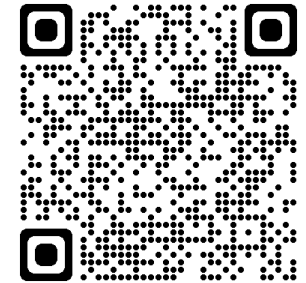
> Sjukdom

> Skilsmässa

> [Hur mår din ekonomi? – YouTube](#)

> Hur mår din ekonomi?

> Det finns hjälp!

Skulder

Viktigt få stopp på ny skuldsättning:

- Betala räkningar som inte har förfallit
- Spara 50-100 kronor för oförutsedda utgifter

Ta kontrollen över skulderna:

- Spara senaste brevet/mejlet om skulden – kasta den gamla
- Sortera om det är fler skulder
- Spara i mapp eller pärm

Ingen ärver skulder – bara när båda är betalningsansvariga

Skulder

Det finns hjälp att få - Sök och ta emot

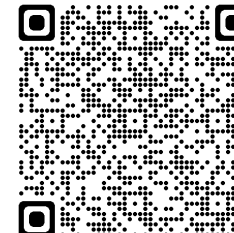
> [Startsidan | Kronofogden](#)

> [Budget- och skuldrådgivning - Stockholms stad](#)
(socialtstod.stockholm)

> [Budget- och skuldrådgivning - SHIS Bostäder](#)

För hyresgäster som inte kan röra sig fritt på grund av:

- fysisk eller psykisk sjukdom/ funktionsvariation
- utsatt för hot och våld

Det finns mer att ta del av:

- Ekonomi del 2 – handlar om vad vi kan göra om det blir fel på ett köp eller om vi känner oss lurade
- Bostadsvägledning – handlar om olika typer av bostäder och vad man kan göra för att få en annan bostad
- Hemmet del 1 – handlar om Hyresgäst – Hyresvärd – vem gör vad felanmälan, hemförsäkring, brandskydd, avlopp och boenderefrensor
- Hemmet del 2 – handlar om hur jag tar hand om vitvarorna i lägenheten, hur sopor sorteras lite om tvättstugan, skadedjur och störningar

Tack för idag!

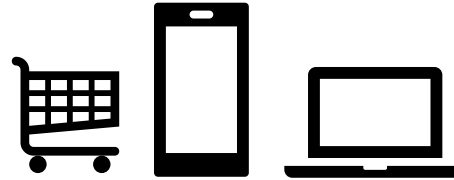
SHIS Bostäder

Tema Ekonomi – Del 2

Idag kommer vi att prata om

> Köpa vara eller tjänst via

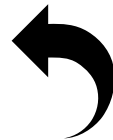
> Avtal

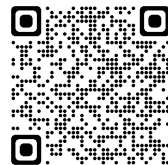
> Fel på vara

> Ångrat ett köp

> Dina rättigheter

> [Sara om konsumenträttigheter - YouTube](#)

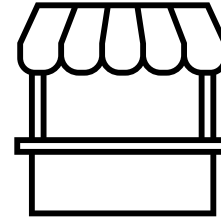

Köpa vara eller tjänst

Köp i affär

- Öppet köp
 - Bytesrätt
- } Service från affär

Köp av gatuförsäljare

- 14 dagar ångerrätt vid köp för minst 400 kr
 - Undantag – länder utanför EU
-

Köpa vara eller tjänst

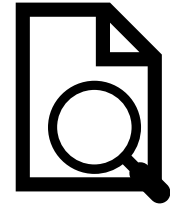
Köp av telefonförsäljare

- Skriftligt godkännande – BankID
- 14 dagar ångerrätt

Köp på nätet

- 14 dagar ångerrätt
- Undantag – länder utanför EU

Granska fakturan innan betalning!

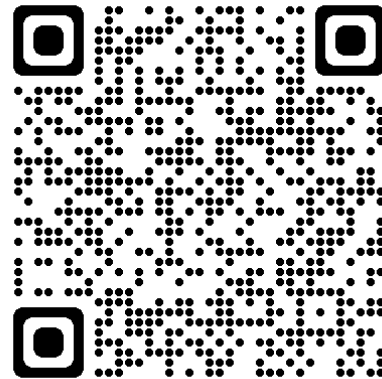
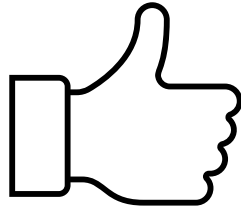

Konsumentverkets 5 bästa tips

Våra 5 bästa tips!

- Skydda BankID och koder
- Avtal – vad gäller?
- Hyra – betala först
- Lån – är dyra
- Klaga – när det är fel

- [Våra 5 bästa tips! - YouTube](#)

5 tips för att undvika att bli lurad

- > Låter det för bra för att vara sant så är det falskt!

- > Radera sms från avsändare du inte känner igen

- > Granska fakturor och betala bara för det som du har köpt

- > Lägg på luren när en telefonförsäljare ringer dig
- > [NIX-Telefon – Spärregistret för telefoni \(nixtelefon.org\)](http://nixtelefon.org)

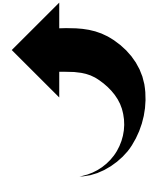

- > Radera mejl från avsändare du inte känner igen

Fel på vara eller tjänst – reklamation

Reklamera till företaget

- Inom 3 år – Sverige

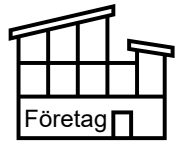

Vilka fel är godkända?

- Ursprungliga från tillverkaren
 - Kan visa sig senare
-

Fel på vara eller tjänst – reklamation

Företaget

- 2 försök att laga innan vara eller tjänst byts ut
- Återbetalning om vara inte kan ersättas

Om ni inte kommer överens

Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

- Kostnadsfri hjälp för att lösa tvisten
- Krav
 - köp för minst 500 kronor
 - Företaget sagt nej till kundens krav

Domstol (Tingsrätten)

- Hemförsäkring kan täcka vissa kostnader

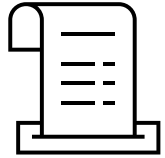
Fel på vara eller tjänst – garanti

- Frivilligt för företag att erbjuda
- Garantitid 1 år – 10 år
- Garanti under 3 år – reklamationsrätt
- Ursprungligt fel på varan eller tjänsten
- Vid tvist
 - Företaget har bevisbördan
 - Anmäl till Allmänna reklamationsnämnden (ARN)

Hur gå tillväga?

Spara kvitton för:

- Öppet köp – Bytesrätt
- Ångerrätten
- Reklamationstiden
- Garantitiden

Gäller
oanvänd
vara

Kontakta företaget

- Mejl eller sms
- Bilder och beskrivning på felet

Om ni inte kommer överens

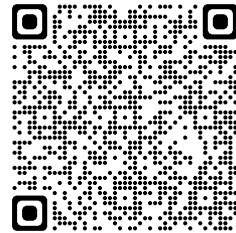
- Allmänna Reklamationsnämnden (ARN)

Hjälp på vägen

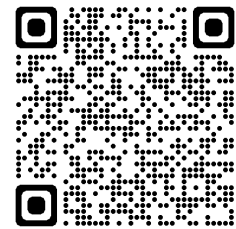
- Konsumentverket – Hallå konsument

[Startsida | Hallå konsument – Konsumentverket \(hallakonsument.se\)](https://www.hallakonsument.se)

- Konsumentvägledning Stockholms Stad

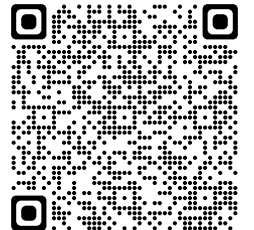
[Konsumentvägledning - Stockholms stad \(start.stockholm\)](https://www.start.stockholm)

- Konsumentvägledning SHIS Bostäder

- För hyresgäster som inte kan röra sig fritt på grund av:
 - fysisk eller psykisk sjukdom/ funktionsvariation
 - utsatt för hot och våld

[Budget- och skuldrådgivning samt konsumentvägledning - SHIS Bostäder](#)

Det finns mer att ta del av:

- Ekonomi del 1 – handlar om våra inkomster, utgifter, hur man kan planera sin ekonomi och lite om skulder
- Bostadsvägledning – handlar om olika typer av bostäder och vad man kan göra för att få en annan bostad
- Hemmet del 1 – handlar om Hyresgäst – Hyresvärd – vem gör vad felanmälan, hemförsäkring, brandskydd, avlopp och boendereferenser
- Hemmet del 2 – handlar om hur jag tar hand om vitvarorna i lägenheten, hur sopor sorteras lite om tvättstugan, skadedjur och störningar

Tack för idag!

